

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118244290
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6118244290.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci starostlivosti o maloletého M. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov M. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. K., M. XX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Tršová Rejdovjanová, s.r.o. so sídlom B. S. Timravy 1366, Hriňová, IČO: 47 251 051 a otca P. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. K., M. XX, v konaní o zníženie výživného, o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/62/2018-49, z 23.08.2018, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie, konanie vo veci starostlivosti o maloletého M. C. o zníženie výživného zastavil pre prekážku veci začatej (litispencia) podľa § 159 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“). V odôvodnení uznesenia uviedol, že skôr začaté konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 32P/214/2017 vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 37P/62/2018 predstavuje prekážku skôr začatého konania a vzhľadom na to, že sa jedná o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd neskôršie začaté konanie o zníženie výživného zastavil podľa § 161 ods. 2 CSP. O trovách konania okresný súd rozhodol s poukazom na ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) s odôvodnením, že sa jedná o neúspešný a zjavne nedôvodný návrh zo strany otca.

2. Proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/62/2018-49 podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. V odvolaní namietol „procesnú“ chybu súdu, keď uvádza dve rozdielne súdne konania, a to sp. zn. 32P/314/2017 a sp. zn. 32P/214/2017, pričom jedno z týchto konaní sa nedotýka jeho osoby. Namietol tiež to, že poukaz na prekážku veci začatej (litispencia) nie je prípustná vzhľadom na to, že predchádzajúce konanie bolo dňa 01.03.2018 ukončené právoplatným rozsudkom, nakoľko sa obe strany na súde vzdali odvolania, a 25.04.2018 bol rozsudok len „doručený“ ako právoplatný dokument. Návrh otca zo dňa 14.03.2018, teda nemôže byť druhý v tej istej veci. Zároveň poukázal na to, že sa jedná o taký istý návrh za iných počiatočných okolností, ktoré súd už nemôže považovať za irelevantné. Dôvodom jeho návrhu zo dňa 14.03.2018 bola skutočnosť, že v čase prejednávania veci bude vo veci výkone trestu odňatia slobody, čo vo všeobecnosti znamená podstatný rozdiel v okolnostiach prípadu. Navrhol, aby krajský súd zrušil uznesenie o zastavení konania a vrátil spis na opätovné prejednanie na okresný súd.

3. Matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vo vyjadrení sa k odvolaniu otca nesúhlasila s jeho odvolaním a navrhla, aby odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu v celom rozsahu.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení sa na odvolanie otca zotrval na názore zamietnutia návrhu otca na zníženie výživného na maloletého ako nedôvodný, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme dieťaťa.

5. Otec maloletého dieťaťa vo vyjadrení sa zo dňa 17.10.2018 uviedol, že jeho umiestnenie do výkonu trestu odňatia slobody mu znemožnilo nielen vykonávať zárobkovú činnosť, ale aj potenciálne možnosti ohľadne stretávania sa s maloletým. Poukázal na to, že nie je pravdou, že súčasný stav si privodil vlastným zavinením, nakoľko odporkyňa podala návrh na rozvod, pričom sama alebo prostredníctvom svojej zástupkyne alebo exekútorského úradu, kontaktovala jeho dodávateľov, odberateľov a zákazníkov, a tým došlo k predčasnému ukončeniu spolupráce s nimi, čím sa otec dieťaťa dostal do situácie, že nebol schopný platiť svoje záväzky. Tiež oznámil, že po dátume 19.11.2018 by sa mal zdržiavať na adrese trvalého bydliska.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 111 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a uznesenie okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

9. Súd prvej inštancie zastavil konanie pre prekážku litispendencie s poukazom na § 159 CSP.

10. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

11. Prekážka začatia konania (litispendencia) vyjadruje, že o tom istom predmete sporu a medzi tými istými osobami (totožnosť strán) nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Rozhodujúcim okamihom na posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania. Totožnosť sporu je daná dvomi kritériami, ktorými sú totožnosť predmetu sporu a totožnosť strán. Totožnosť strán predstavuje rovnakých účastníkov konania, totožnosť predmetu sporu je daná v prípade, ak predmetom druhého neskôr začatého sporu je ten istý nárok, ktorý je uplatnený už v spore prvom. Totožnosť nároku je potrebné posudzovať podľa žalobného návrhu, a tiež podľa právneho dôvodu. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalovaným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. založený na rovnakých skutkových okolnostiach) a rovnakom právnom dôvode.

12. Konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32P/214/2017, bolo začaté na základe návrhu otca maloletého dieťaťa, ktorý bol podaný na okresný súd 02.10.2017, ktorým sa otec maloletého dieťaťa domáhal zníženia výživného na sumu 60,- Eur s účinnosťou od 01.10.2017 z dôvodu, že jeho príjem nepokrýva ani jeho osobné náklady na živobytie, a z dôvodu, že je proti nemu vedené trestné konanie vo veci neplatenia výživného pod sp. zn. 3T/45/2017. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 32P/214/2017-67 zo dňa 01.03.2018 návrh otca na zníženie výživného zamietol, pričom prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca maloletého dieťaťa, a vo vzťahu k prebiehajúcemu trestnému konaniu voči otcovi dieťaťa poukázal na to, že v čase rozhodovania súdu otec bol síce právoplatným rozhodnutím súdu uznaný za vinného a bol mu uložený trest odňatia slobody, ale na ktorý ešte nenastúpil. Súd na tento dôvod uvádzaný otcom v priebehu konania nemohol prihliadnuť, pretože pre rozhodnutie súdu je podstatný skutkový stav v čase rozhodovania. Otec si vlastným konaním spôsobil uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, čo nemôže byť na ujmu maloletého. Po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia, účastníci sa vzdali práva podať vo veci opravný prostriedok. Podľa § 227 ods. 2 CSP, ak proti rozsudku nemožno podať odvolanie, je právoplatný doručením. Z citovaného

ustanovenia zákona jednoznačne vyplýva, že v civilnom konaní, právoplatnosť rozsudku, ak sa účastníci vzdajú práva podať proti rozsudku odvolanie, nastáva doručením rozsudku. Otcovi maloletého dieťaťa bol rozsudok okresného súdu doručovaný poštovým podnikom 13.03.2018, zásielka bola uložená na pošte, v odbernej lehote otcom maloletého dieťaťa nebola prevzatá a na Okresný súd Banská Bystrica, ako neprevzatá zásielka, vrátila 05.04.2018. Nakoľko šlo o doručovanie písomnosti do vlastných rúk v zmysle § 111 ods. 3 CSP sa písomnosť považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/214/2017-67 zo dňa 01.03.2018 tak nadobudol právoplatnosť 05.04.2018. Nie je preto správny názor otca tvrdený v odvolaní, že „konanie bolo dňa 01.03.2018 ukončené právoplatným rozsudkom, nakoľko sa obe strany na súde zriekli odvolania“.

13. Otec maloletého dieťaťa podal nový návrh na zníženie výživného na Okresný súd Banská Bystrica dňa 14.03.2018, o ktorom konanie bolo vedené pod sp. zn. 37P/62/2018. Konanie vedené pod sp. zn. 32P/214/2017 bolo právoplatne skončené až 05.04.2018, konanie vedené pod sp. zn. 37P/62/2018, ktoré začalo 14.03.2018, vzhľadom na to, že sa týka tých istých účastníkov konania a o tom istom spore (zníženie výživného), by bolo možné považovať za konanie, na ktoré sa vzťahuje prekážka litispendencie podľa § 159 CSP. Pri posudzovaní, či ide o prekážku litispendencie je však dôležité skúmať totožnosť predmetu konania z hľadiska totožnosti nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. V konaní vedenom pod sp. zn. 37P/62/2018 z návrhu na začatie konania zo dňa 14.03.2018 vyplýva, že otec maloletého dieťaťa sa domáhal zníženia výživného na minimálnu čiastku, a to po dobu od jeho nástupu do výkonu trestu odňatia slobody až do prepustenia, pričom predložil k návrhu výzvu na nastúpenie do výkonu trestu, z ktorého vyplýva, že na výkon trestu má nastúpiť najneskoršie v priebehu dňa 19.03.2018. Týmto návrhom sa tak domáhal zníženia výživného na minimálnu čiastku po dobu výkonu trestu odňatia slobody, a to od 19.03.2018 do 19.11.2018.

14. Okresný súd Banská Bystrica sa však v uznesení sp. zn. 37P/62/2018-49 zo dňa 23.08.2018, ktorým konanie z dôvodu prekážky litispendencie zastavil, totožnosťou nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja, nedostatočne zaoberal. Podľa názoru krajského súdu nejde o totožný predmet konania vzhľadom na to, že v návrhu na začatie konania zo dňa 14.03.2018, sa otec maloletého dieťaťa domáhal zníženia výživného na minimálnu čiastku len na dobu od jeho nástupu do výkonu trestu odňatia slobody až do prepustenia, pričom tento nárok na zníženie výživného je uplatnený z iného skutkového základu a skutkového deja, ako v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/214/2017, počas konania ktorého otec maloletého dieťaťa bol na slobode, s čím sa súd v konaní sp. zn. 32P/214/2017 zaoberal a na tú skutočnosť prihliadol s poukazom aj na stav v čase rozhodovania.

15. Odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť z dôvodu, že pre vydanie rozhodnutia o zastavení konania z dôvodu litispendencie neboli splnené procesné podmienky. Odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu aj v závislom výroku o trovách konania a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom konaní okresný súd musí prihliadnuť na to, že nárok na zníženie výživného uplatnený otcom maloletého dieťaťa len na čas výkonu trestu odňatia slobody je uplatnený z iného skutkového základu, ako v konaní vedenom pod sp. zn. 32P/214/2017 a preto súd prvej inštancie je povinný sa návrhom na zníženie výživného podaného otcom dňa 14.03.2018 vecne zaoberať.

16. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť

o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho

odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).